

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemerologivm Ecclesiastio-Rubricisticum Novum

Halden, Johann Baptist

Brixinæ, 1717

Titulus. IX. De Celebratione Missarum in Oratorijs privatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39937

Et, impressum juxta Exemplar Romanum Augustæ Vindelicor. 1706. additis pauculis hinc inde claritatibus & consuetudinis in Germania legitime introductæ gratiâ, in ejus fine dicitur.

TITULUS IX.

De Celebratione Missarum in Oratorijs privatis.

Quia plures abusus irreperant in Usu Indultorum habendi *Oratorium privatum*, eos paucis abhinc annis S. C. Concilij Tridentini Interpretum (Sanctiss. D. N. Clem. XI. approbante) Decretò Generali, emanatò 15. Decembr. 1703. at publicatò 8. Januar. 1704. eliminare curavit, quod de Verbo ad Verbum refert Francisc. Monacelli P. II. *Formularij legalis præfici* fol. 72. & seqq. ac ita sonat:

Quoniam Sancta Sanctè sunt tractanda, ac præsertim tremendum incruenti Sacrificij Mysterium, quod omni Religionis cultu, & Veneratione peragendum est; propterea super observandis, & evitandis in Celebratione Missarum in Sacrosanctis Oecumenicis Concilijs, ac præsertim Tridentino sub Cap. unico sess. 22. inter cætera statutum est, ut tantum Sacrificium solummodo in Ecclesijs, aut Oratorijs divino tantum cultui dicatis celebraretur, præcipiendo

Episcopis, & Locorum Orbis, ne privatis in Domibus, omnino extra Ecclesiam paterentur; ac subinde Sacrosancti Gregatio Eminentissimorum Reverendissimorum Sac. Rom. Cles. Cardinalium ipsius Concilij Tridentini Executioni, & præcationi præpositorum, præsertim per opportuna Decretis abusus eliminavit, & tamen Temporibus præteritis Sanctissimo Domino Nostro quòd nonnulli Episcopi sub prætextu Privilegiorum Cappellæ Episcopalis Competentium, & complures Regulares, sub prætextu Privilegiorum, quæ ipsis à latere Sede Indulta noverant, per hujusmodi Privilegiorum dilatacionem, seu potius excessum, & absum in nonnullis Dioccesibus præsertim Regni Neapolitanici in ipsa Neapolis civitate, ea licere putant, quæ permittenda sunt, quinimò prohibita;

dem nonnulli Episcopi, etiam in a-
 liena Diocesi, & extra Domum pro-
 priae habitationis in privatis Laicor.
 Domibus erigi faciunt Altare, ibi-
 que per unum, aut plures ex suis
 Cappellanis vivificam Christi Ho-
 stiam immolare; Regulares verò
 in quibusdam Magnatum, seu a-
 liarum Nobilium Personarum pri-
 vatis Oratorijs, quæ certis quan-
 doque ex causis à S. Sede Apo-
 stolica concedi solent, celebrare
 audent, vel plures Missas, quam
 in ipsis celebrare sit indultum, vel
 absque præsentia Personarum,
 quarum Contemplatione gratiosa
 concessio emanavit, vel extra de-
 bitas horas, & post meridiem, vel
 illis etiam diebus, quibus per con-
 stituciones Diocesanas, aut etiam
 per Decreta Sacræ Congregatio-
 nis Concilij celebrari prohibetur,
 aut quæ in ipsismet Indultis Apo-
 stolicis excipiuntur, quominus in
 ipsis celebrari possit, aut etiam Alta-
 ri portatili uti non veniunt in
 Sanctarum Sanctionum contem-
 ptum, ac Sancti Sacrificij irreve-
 rentiam.

Quamobrem ad abusus hu-
 jusmodi eliminandos, & ad instau-
 randam Venerationem tremendo
 Ministerio debitam, idem SS. Do-
 minus Noster ex unanimi voto S.
 Rom. Eccles. Cardinalium Con-
 cilij Tridentini Interpretum, in-

hærendo declarationibus, alias
 hac de re editis, expressè decla-
 rat, Episcopis, & his majoribus
 Prælatiis etiam Cardinalatûs di-
 gnitate fulgentibus, neque sub
 prætextu Privilegij Clausi in Cor-
 pore Juris, neque aliò quocunque
 Titulò, ullò modò licere extra
 Domum propriae habitationis in
 Domibus laicis, etiam in propria
 Diocesi, quod fortius intelligitur
 in aliena, etiam si Diocesani con-
 sensus adhiberetur, erigere Altare,
 ibique Sacrosanct. Missæ Sacrificiû
 celebrare, seu celebrari facere, ac pa-
 ri modo in Oratorijs privatis, quæ
 per S. Sedem Concessa fuerint, non
 licere Regularibus cujuscvis Ordini-
 nis, aut Instituti, seu Congrega-
 tionis, etiam Societatis JESU, aut
 etiam cujuscunque Ordinis Mili-
 taris, etiam S. Joannis Hierosoly-
 mitani, aut alijs quibuscunque
 Sacerdotibus, etiam si essent Epi-
 scopi, in ipsis celebrare in diebus
 Paschatis Sanctissimæ Resurre-
 ctionis, Pentecostes, Nativitatis
 Domini Nostri JESU Christi, a-
 liisque anni Festis solemnioribus,
 ac diebus in Indulto exceptis: In
 reliquis verò diebus prædictis Re-
 gularibus, seu Sacerdotibus qui-
 buscunque, etiam Episcopis, in
 præfatis Oratorijs celebrare non
 licere, ubi etiam unica Missa, quæ
 in Indulto conceditur, celebrata
 fuerit, super quo celebraturus re-

nea,

neatur diligenter inquirere, & de
 eo se optimè informare; atque il-
 la etiam in casibus permisis cele-
 brari nequeat post meridiem, de-
 mandando propterea ulterius, ac
 declarando in Omnibus hujusmo-
 di casibus, Personas quascumque
 dictas Missas audientes nullatenus
 Ecclesie Præcepto satisfacere :
 quo verò ad Altare portatile ite-
 rum inhærendo Declarationibus
 supra dictis censuit licentias, seu
 privilegia concessa nonnullis Re-
 gularibus in cap. in his de privileg.
 & per aliquos summos Pontifices
 Regularibus Communicata, uten-
 di dicto Altari portatili, in eoque
 celebrandi absque Ordinariorum li-
 centia in Locis, in quibus degunt,
 omnino revocata esse per idem
 Sacrum Concilium, & propterea
 eosdem Regulares prohibendos,
 nè illis utantur, ac mandandum,
 prout præsentis Decreti tenore
 mandatur Episcopis, aliisque Or-
 dinarijs Locorum, ut contra
 quoscunque Contravenientes,
 quamvis Regulares, procedant e-
 etiam tanquam Sedis Apostolicæ
 Delegati, ad pœnas præscriptas
 per idem Sacrum Concilium in
 dicto Decreto Sess. 22. usque ad
 censuras latæ sententiæ, tributa
 etiam eisdem facultate per hoc
 Decretum, ita procedendi perinde,
 ac si per S. Sedem Specialiter con-
 cessa fuisset. Et ita Sanctitas

sua declarat, & servari manda-
 Rome hac die 15. Decembris
 1703. &c.

Occasione hujus Decreti Fran-
 cisc. Monacelli loc. cit. n. 33. observat
 non modò externos non satisfacere
 Præcepto Ecclesie de audiendo sacro
 bus Dominicis, ac Festis, sed nec
 omnes Familiæ Indultarij (quorum
 appellatione veniunt, qui ad
 serviunt, & vivunt expensis Dom-
 ni, qui gaudet Indulto. *Barbosi ap-
 pellat. 96. num. 1.*) tam sani, quam
 infirmi, sed eos tantum quod hoc
 Indulto, Domino Domus condico
 gaudere, qui in ipso actu Commu-
 nicationis Missæ Servitio Domini
 necessarij; quòdque contrarium
 seu consuetudo sic corruptela, &
 malus abusus contra expressam
 pæ Intentionem. Collegio id ex
 Clausulis, quibus conceditur
 lent Oratoria privata, quæ Regularibus
 sunt istæ :

Volumus autem, quòd Familia-
 res, Servitij suis tempore dicte Missæ
 actu non necessarij, ibidem Missam
 di interessentes, ab obligatione
 Missam in Ecclesia diebus Festis de
 pto minime liberi censeantur.

Pro Infirmo autem e-
 tiam Nobili :

Sibi, ut etiam diebus, ut prædictis
 exceptis, si in illis ob infirmitatem
 mo egredi non poteris, in dicto Oratorijs
 prædictam unicam Missam celebrari

ac illam cum una Persona, Servitijs
uis necessaria, dumtaxat audire liberè,
& licitè valeas. Vel :

In tua, ac unius Personæ, Ser-
vitijs tuis necessaria, dumtaxat præsentia
celebrari facere liberè, & licitè possis &
valeas. Volumus autem, quòd alij
propter supra dictam Personam Missa hujus-
modi ibidem interessentes ab obligatio-
ne audiendi Missam in Ecclesia diebus Fe-
stis de Præcepto, minimè liberi censean-
tur.

Et pro Oratorio rurali.

In tua, ac Familia, & Hospi-
tium Nobilium tuorum præsentia celebra-
re facere liberè, & licitè possis. Va-
leas autem, quòd Familiares Servitijs
tuis tempore dictæ Missæ actu non necessa-
riè, ibidem Missa hujusmodi interessentes
obligatione audiendi Missam in Ecclesijs
diebus Festis de Præcepto minimè liberi
censeantur.

Plura de hoc argu-
mento vid. apud cit. Auctor.

Quantum autem attinet ad
Clausulam illam, tum in supra re-
lato Decreto Pontificio positam, tum
etiam in Indultis Oratorij privati
Episcopalis exprimi solitam : ex-
ceptis solemnioribus Festis, Sac. Rit. Congregat. die 17. Novembris 1607. de-
clarasse fertur : in Altari privati O-
ratorij, cui conceditur ex privilegio
Apostolico celebratio Missæ (ex-
ceptis solemnioribus Festis) non posse
in eo celebrari in Natali Domini,
Epiphaniâ, Paschate, Pentecoste,

[[Pars III.]]

Annuntiatione, Assumptione B. Vir-
ginis, Festo SS. Apostolorum Petri
& Pauli, & omnium Sanctorum. Ita
testatur Joan. Clericus in Deci-
sionibus de Sacros. Miss. Sacrific. in prin-
cip. Rubricæ autem General. Bre-
viarij Rom. Tit. 9. num. 5. Festis so-
lemnioribus, & quidem primi Or-
dinis, annumerant etiam Festum
Ascensionis Domini, & Corporis Christi,
item Festum Nativitatis S. Joan. Bapti-
stæ, nec non Festum Dedicacionis pro-
pria Ecclesia, uti & Patroni principalis,
ac Titularis. Verùm in his postero-
ribus licitum esse in ejusmodi Ora-
torio ut supra celebrare (uti & in
Feria II. ac III. Paschæ & Penteco-
stes) apud P. La Croix To. 6. n.
271. docet Quarti : additque ibi-
dem P. La Croix, quòd quando ta-
le Oratorium concessum est pro-
pter Infirmam, tunc non sit opus
ratione Personæ infirma, quæ Eccle-
siam accedere non potest, excipi
ullos dies solenniores. At notan-
dum pariter est, non deesse moder-
ni Temporis Scriptores, qui alle-
gent Decretum Sac. Rit. Congreg.
de anno 1690. II. Febr. & II. Mar-
tij, quòd prohibeantur in Sabbatò San-
ctò, quæcunque Missa privata, etiam
post Pulsationem Campanarum in
quacunque Ecclesia, aut Oratorio priva-
to, non obstante contraria consue-
tudine. Plura de Oratorijs privatis,
Missarumque in illis prohibita vel
permissa celebratione, post Decre-
tum.

[[L I]]

tum.

tum præferim Clem. XI. (quod & ipse num. 258. magna ex parte cit. Tom. 6. refert) vide apud eundem P. La Croix ibidem à n. 262. vide etiã P. Illsung agentem de loco Sacrificij Missæ. Porrò memorato S. D. N. Decreto accommodanda quoque sunt illa, quæ fusè tradit de Oratorijs privatis Gob. Tr. 5. à n. 342. Idem P. La Croix Tom. eod. à n. 255. & 256. universim agit de Locis, in quibus licitum, & non licitum est celebrare ex Ecclesiæ, ac Theologorum (quos refert) Doctrina. Idem facit Gob. Tr. 3. cas. 8. à n. 237. ostendens, Communiter non licere celebrare, nisi in Ecclesia, eaque consecratâ, vel saltem benedictâ, & non violatâ, vel execratâ, nec interdicitâ &c. ac proinde mortaliter peccare, per se loquendo, illum, qui extra certos quosdam casus in loco profano celebrat, etiam honesto.

Ad Tempus verò (quò, ubi ubi demum, fas vel non fas est celebrare tam Missas privatas, quàm etiam Conventuales, ac Principales) quod attinet, agit de eo idem La Croix To. 6. cit. à n. 223. & 224. Item Gav. To. 1. P. 1. Tit. 15. ad Rubric. Gener. XV. Missalis de Hora celebrandi Missam. Arnaud. Tr. 1. P. 1. Tit. 15. Gerlac. Vinitor. P. 1. Tit. 15. Lohner. Instr. pract. 1. P. 2. Tit. 36. Quibus adde, quæ dicta sunt suprâ P. 1. & nos dicemus hîc infra Tit. sequenti §. 2. n. 3. &c. Item, quòd

ex Decreto Sac. Rit. Congreg. Nonnullis allegato non permittitur celebratio ad Altare majus, cum dicuntur in Choro Matutinum, &c. Quòd non sit celebrandum in Altari, in quo eâ die celebravit proprius Episcopus in suâ Diœcesi, nisi expresso ejusdem consensu, si haberi possit, vel tacito in casu aliquo necessitatis, habetur in Concil. trithod. ap. Gav. To. 1. P. 1. Tit. 20. ubi idem asserit à fortiori celebrari, in quo Papa celebravit, non de eo, ad quòd celebravit Legatus à latere intra fines suæ legationis. Quòd item in Cathedrali recitandum sit Matutinum mane, non Vesperum (saltem regularem) pro die sequenti : quòd in Ecclesia Collegiata possint Divina missæ perfolvi, quàm in Cathedrali : quòd intra clausuram Monasterij celebrari omnino debeat celebrari Missa, etiã ad Communicandas Intermittas, non obstante antiquissima consuetudine : quòd in eodem Palatio non nisi unum concedatur Oratorium privatum : quòd tamen nomine Oratorij private non comprehendatur Oratorium Episcopi in Decr. Concil. Trithod. observand & evit. in celebr. Missæ. vid. Gav. loc. cit. ante fin. ubi plura de Orator. priv. ibid. tradit, ac præcipit. I. Quantumvis Icon Altaris, ad quòd celebratur, principalis præfereatur imaginem Crucifixi (seu depictam seu sculptam) insuper tamen altari

inter Candelabra, ut ibi, esse collocandam, & quidem cum imagine Crucifixi in eâ, ipsâque Candelabra cum sua Imagine superantem. 2. Sacras reliquias hinc inde vel inter candelabra, vel in gradu superiori

exponi solitas, ita esse collocandas, ut nunquam supra locum SS. Sacramenti, præsertim, si exponatur Populo pro Oratione publica, ponantur, citans Cærem. Ep. l. 1. c. 12.

TITULUS. X.

De Officio, & Missis Defunctorum.

TAm de Officio, quàm de Missis Defunctorum erudita suo more tradit Gavantus (de *Istis* quidem *To. 1. Thesaur. Sac. Rit. P. 1. Tit. 5. & 15.* præcipue verò *P. 4. Tit. 18.* De *Idem* aurem *no. 2. f. 9. c. 2.*) Ex quibus ea, quæ practica sunt, hic ego in compendio referam. Sit igitur

§. I.

De Officio Defunctorum.

TAmetsi juxta Bullam Pij V. (hoc annò 1712. die 22. Maij à Clemente XI. in Sanctorum Catalogum relati) non detur amplius (excepta Commemoratione Omnium Fidelium Defunctorum) stricta Obligatio recitandi hoc Officium, saltem universaliter, ac quantum est, ex vi Præcepti Ecclesiæ; juxta Rubricam tamen propriam huic Officio præfixam dicendum hoc omnino est in *Choro* ab ijs, qui ad

hunc Obligantur, extra *Tempus Paschale, Adventum, ac Quadragesimam, primâ* cujusque Mensis *die* non impedita Festò, aut Officiò 9. Lectionum; alioquin aliâ sequenti die ejusmodi Festò vel Officiò 9. Lectionum non impedita; in *Adventu, & Quadragesima* verò omni & solâ *Feriâ secundâ* cujuslibet Hebdomadæ similiter non impedita, præterquam in majori Hebdomadâ, & Vigiliâ Nativit. Domini, si hæc cadat in *Ferriam II.* ut postea dicitur.

Quòd si omnes dies Mensis (extra *Quadragesimam, Adventum & Tempus Paschale*) usque ad diem ultimam alicujus mensis exclusive, aliquando sint impediti Officijs 9. Lectionum, adeoque sola dies ultima mensis sit libera ab Officiò 9. Lectionum, adhuc dici die illa in *Choro* debet cum pridianis *Vesperis Officium Defunctorum*, quantumvis die mox subsequente, Officiò 9. Lectionum non impedita, sit ite-

][L 12][

rum